

**Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
шығыстану факультетінің докторанты Монтанай Элмира
Әзімбайқызының «8D02209 - Шығыстану» мамандығы бойынша
философия ғылымдарының докторы (PhD) ғылыми дәрежесін алу үшін
ұсынылған «Қазақ түрік этностарының ұлттық киім дискурсын
қалыптастырудағы лингвомәдени компоненттер» тақырыбындағы
диссертациялық жұмысына**

ПІКІР

Филол.ғ.к Доцент А.К. Ахметбекова докторант Монтанай Элмира Әзімбайқызының ғылыми кеңесші міндетін атқарып келеді. Шет елдік екінші ғылыми кеңесші ретінде филол.ғ.к Доцент А.К. Ахметбековамен және докторантымызбен диссертациялық жұмыс басталғаннан бері тығыз байланыстамыз. Диссертация тақырыбы бекітілгеннен кейін докторант жоспар бойынша дайындалып, әдебиеттерге талдау жасап, теориялық және әдістемелік білімін арттыруға шындап кірісті. Сонымен қатар, тарихи-шығыстанушылық жағынан тақырыптың мазмұнына көп еңбек еткен.

Қазақ және түрік этностарының ұлттық киім дискурсын қалыптастырудағы лингвомәдени компоненттерді зерттеуде докторант Монтанай Элмира талдап зерттеуде.

Дайындық жұмыстары

Монтанай Элмира Әзімбайқызы диссертациялық жұмыс бойынша білімін шындап, қажетті дәрістерін алу үшін көп күш салды. Қазақ және түрі киімдеріне қатысты материалдарды қазақстандық ғалымдармен қатар, Түркиядағы зерттеушілермен кеңінен танысты. Сондай-ақ ағылшын тілінде жарық көрген материалдарды жинастырумен болды. Этнограф, мәдениеттанушы және филолог ғалымдармен пікір алмасып, қажетті кеңестерін алып отырды.

Диссертациялық жұмыстың жоспары

Диссертациялық жұмысы үш тараудан тұрады. Онда зерттеу тақырыбының теориялық-әдіснамалық және концептуалды қырлары, қазақ және түрік тіліндегі киім атауларын, олардың лингвомәдени ерекшеліктерін салыстыру арқылы қазақ және түрік этностарының ұлттық сипатын, туыстас екі тілдің лингвистикалық дәстүріндегі айырмашылық пен ұқсастықтарын талдау және ұлттық киім әлеуметтік - мәдени ақпарат беруші артефакт тұрғысында маңызы жан-жақты қаралған.

Зерттеу жұмысына когнитивті, концептуалды талдау жасалынды, салыстырмалы талдау әдісі пайдаланылды. Сонымен қатар, жұмыс жинақтау,

**ПАРАҚТЫҢ АРҒЫ ЖАҒЫНА
ҚАРАҢЫЗ
СМ. НА ОБОРОТНОЙ СТОРОНЕ**

жүйелеу, талдау, топтастыру, саралау, сипаттау, семантикалық талдау, контекстік талдау, компоненттік талдау әдістерінің кешенді түрде қолданылуы негізінде орындалды. Зерттеу жұмысы өте бай библиографиялық еңбектерімен толықтырылған. Бұл ізденушінің қажетті әдебиеттерге қол жеткізу әрекеті ретінде қарастырылуы керек. Аталған тараулардың болуы докторлық диссертацияның жоғары дәрежесінде жазылғандығын көрсетеді.

Эскишехир Османгази университетінде атқарған жұмыстары

Монтанай Элмира ғылыми зерттеу барысында 26.04-15.07.2022 ж. уақыты аралығында, менің жетекшілігімде, Эскишехир Османгази университетінде тағылымдамадан өтті. Университетімізде болған осы уақыт аралығында докторант өз-өзін жетілдіру және диссертациялық тақырыптарға қатысты маңызды істерді атқарды.

Эскишехир Османгази университетінде (Эскишехир Османгази, Түркия) жүргізген зерттеу жұмыстары уақытында, диссертацияның жеке жоспарында қойылған барлық мақсаттар мен міндеттер орындалды: Эскишехир қаласындағы ғылыми кітапханалармен жұмыс, диссертация тақырыбы бойынша материалдарды жинау және өңдеу, ғылыми әдебиеттерді зерттеу (тарихнамалық шолу және деректану талдауы), диссертацияның жобасы мен құрылымы бойынша кеңес беру, Scopus дерекқорына кіретін басылымда жариялау үшін ғылыми мақаланың мәтінін (қолжазбасын) дайындау жұмыстары атқарылды.

Эскишехир Османгази университетінде (Эскишехир Османгази, Түркия) жүргізген зерттеу жұмыстары қорытындысында докторантқа диссертациялық жұмысын жазу үшін барлық қажетті кәсіби дағдылар едәуір кеңейтілді. Сонымен қатар, тағылымдама барысында университет пен қала кітапханаларында әдеби дереккөздер жиналды. Ғылыми кітапханалар қорларында және басқа да ғылыми ұйымдарда жиналған диссертация тақырыбы бойынша түрік зерттеуші ғалымдарының еңбектері бойынша материалдар мен дереккөздер цифрландырылды (сканерлеу, ксерокөшіру).

Өзара бірлесе отырып диссертацияның құрылымын талқылау мақсатында консультациялар өткізді, кейбір тараулар мен бөлімдер редакцияланды, нәтижесінде оның жазылуы басталды. Ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізу бойынша (өзектілігі, жаңалығы, міндеттері айқындалған), сондай-ақ мәдени және әлеуметтік этнокультурология және лингвокультурология саласындағы деректер жинау әдістері мен көздеріне қатысты негізгі ұсынымдар алынды.

Түркияның жетекші ғалымдарымен танысу тәжірибесі, сондай-ақ шетелдік тағылымдама барысында жасалған жұмыс докторант студент үшін де, болашақта табысты ғылыми қызмет үшін де пайдалы болды. Осылайша, шетелдік ғылыми тағылымдама белгіленген мақсатқа, міндеттерге және жеке жоспарға сәйкес аяқталды.

ПАРАҚТЫҢ АРҒЫ ЖАҒЫНА
ҚАРАҢЫЗ
СМ. НА ОБОРОТНОЙ СТОРОНЕ

Жалпы бағалау және қорытынды

Жалпы алғанда бұл зерттеу жұмысы шығыстану ғылымындағы лингвокультурологиялық деректерді зерттеу, кіріспенің жазылуы, қажетті әдебиеттердің пайдалануы осы саладағы зерттеу жұмыстарына сәйкес келеді. Жоспардың құрылымы мен оның жазылу барысы дұрыс қарастырылған. Осы тұрғылан алғанда, зерттеу нәтижелері дәйекті болып табылады. Зерттеу әдістемелік тәсілдерге сай жасалынған.

Қорыта келе, Монтанай Элмира Әзімбайқызының «Қазақ түрік этностарының ұлттық киім дискурсын қалыптастырудағы лингвомәдени компоненттер» тақырыбындағы диссертациясын, зерттеу әдістері мен тәсілдеріне сай, төлтума жұмыс, академиялық және ғылыми жағынан құнды, шығыстану ғылымына елеулі үлес қосады деген үмітпен оң пікірімді білдіргім келеді.

Құрметпен,

Қолы, Эскишехир Османгази университеті

Эскишехир Османгази университетінің профессоры, Др.

Адем КОЧ

17.03.2025ж.

ПАРАҚТЫҢ АРҒЫ ЖАҒЫНА
ҚАРАҢЫЗ
СМ. НА ОБОРОТНОЙ СТОРОНЕ